

Sygn. akt VII Ka 560/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Brzózka

Protokolant: st. sekr. sądowy Renata Kozieł

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Zawierciu Romana Kaweckiego

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2017r. sprawy

H. S. s. Z. i J. ur. (...) w B.

oskarżonego o czyny z art. 56 § 2 kks w zw. z art. 62 § 2 kks i art. 6 § 2 kks w zb. z art. 7 § 1 kks, art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks, art. 62 § 3 kks w zw. z art. 6 § 2 kks, art. 57 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zawierciu

z dnia 19 kwietnia 2017 r. , sygn. akt II K 1095/15

orzeka:

1. uchyla wyrok w zaskarżonej części tj. odnośnie pkt 1 i 5 i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. umarza postępowanie w sprawie H. S.;
2. kosztami procesu za obie instancje obciąża Skarb Państwa.

VII Ka 560/17

UZASADNIENIE

H. S. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 25.02.2008 roku do 25.04.2008 roku w Z., działając czynem ciągłym, uszczuplił Skarb Państwa w podatku od towarów i usług za miesiące od stycznia do marca 2008 roku łącznie na kwotę 70.910 zł podając nieprawdę w deklaracjach VAT – 7 za miesiące od stycznia do marca 2008 roku przez odliczanie podatku naliczonego wykazanego w fikcyjnych fakturach dokumentujących czynności, które nigdy nie zostały dokonane, na których jako wystawcy widnieją firmy: (...) E. O., S. ul (...), P. U. S. ul. (...) i P.W. (...) M. S. ul. (...) oraz przez nie wykazanie sprzedaży na podstawie faktury o nr (...) z dnia 26.03.2008 roku na wartość netto 6.196,44 zł VAT 1.363,22 zł oraz zawyżenie podatku naliczonego w miesiącu marcu 2008 roku o kwotę 1.044 zł, czym naruszył przepis art. 88 ust. 3a pkt 4 lit a, art. 29 ust. 1 i art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 62 § 2 k.k.s. i art. 6 § 2 k.k.s. i w zbiegu z art. 7 § 1 k.k.s.

II. w okresie od 20.02.2012 roku do 21.01.2013 roku, działając czynem ciągłym, nie płacił na rachunek Urzędu Skarbowego w Z. w ustawowym terminie, tj. do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki – zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych pobranych od wypłaconych wynagrodzeń za miesiące od

stycznia od grudnia 2012 roku, łącznie na kwotę 185.867 zł, czym naruszył przepisy art. 38 ust. 1 i art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm.)

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

III. w okresie od 2.07.2012 roku do 23.08.2012 roku działając czynem ciągłym, nie przechowywał w S. ul. (...) oryginałów faktur zakupu blachy: nr (...) z dnia 6.10.2006 r. wartość netto 225.947,39 zł VAT 49.708,43 zł oraz nr (...) z dnia 9.10.2006 r. wartość netto 9.997,80 zł VAT 2.199,51 zł do czasu upływu przedawnienia zobowiązania podatkowego, tj. do dnia 31.12.2012 r. czym naruszył przepisy art. 86 § 1 w zw. z art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8, poz. 60 z 2005 r. z późn. zm.)

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 62 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

IV. w okresie od 26.03.2012 roku do 25.07.2013 roku, uporczywie nie płacił na rachunek Urzędu Skarbowego w Z. w ustawowym terminie, tj. do dnia 25 miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy – podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2012 roku do II kwartału 2013 roku łącznie na kwotę 2.681.011 zł, czym naruszył przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)

tj. o wykroczenie skarbowe określone w art. 57 § 1 k.k.s.

V. uporczywie nie płacił na rachunek Urzędu Skarbowego w Z. w ustawowym terminie, tj. do dnia 30.04.2013 r. podatku dochodowego od osób fizycznych liniowego wynikającego z zeznania PIT – 36 L za 2012 r. na kwotę 503.802 zł, czym naruszył przepis art. 45 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. poz. 361 z późn. zm.)

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2017 roku, wydanym w sprawie sygn. akt II K 1095/15, Sąd Rejonowy w Zawierciu orzekł:

1. uznał H. S. za winnego tego, że w okresie od 25.02.2008 roku do 25.04.2008 roku w Z., działając czynem ciągłym, uszczuplił Skarb Państwa w podatku od towarów i usług za miesiące od stycznia do marca 2008 roku – łącznie w kwocie 57.497 zł, podając nieprawdę w deklaracjach VAT – 7 za miesiące od stycznia do marca 2008 roku, przez odliczanie podatku naliczonego wynikającego z nierzetelnych faktur, dokumentujących czynności, które w rzeczywistości nie zostały dokonane, wystawionych przez firmy (...), S. ul. (...) i P.W. (...) M. G., S. ul. (...), czym wyczerpał znamiona przestępstwa skarbowego z art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. i za to na mocy art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzył mu karę 90 stawek grzywny przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 zł;

2. uznał H. S. za winnego zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II części wstępnej, wyczerpującego znamiona przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i za to – na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 77 § 4 k.k.s. – odstąpił od wymierzenia kary;

3. na podstawie art. 17 § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. i art. 1 § 2 k.k.s. umorzył postępowanie karne przeciwko H. S. o przestępstwo skarbowe, opisane w punkcie III części wstępnej;

4. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 51 k.k.s. umorzył postępowanie karne przeciwko H. S. o wykroczenia skarbowe, opisane w punktach IV i V części wstępnej;

5. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zasądził od H. S. na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w kwocie 835 zł.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca, który zaskarżając go w zakresie przypisanego oskarżonemu w punkcie 1 czynu z art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. – co do winy oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (pkt 5 wyroku), zarzucił mu:

1. rażąco obrazę przepisów postępowania, a to art. 366 § 1 w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegającą na zaniechaniu przez Sąd wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, związanych z wcześniejszą karalnością oskarżonego w wyniku czego doszło do wadliwego określenia granic czasowych przypisanego oskarżonemu czynu z art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s., który miał zostać popełniony w okresie od 25 lutego 2008 roku do 25 kwietnia 2008 roku, pomimo tego, że w części stanowi on element czynu ciąglego z art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. popełnionego w okresie od kwietnia 2008 roku do marca 2009 roku, za który H. S. skazany został wcześniej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sosnowcu z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie o sygn. Akt IX K 334/13,
2. obrazę przepisów postępowania, a to art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. poprzez niezawiadomienie oskarżonego, jak również jego obrońcy o terminach rozpraw wyznaczonych przez Sąd Rejonowy w Zawierciu, przez co zostało ograniczone zostało prawo oskarżonego do obrony,
3. obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. poprzez poczynienie ustaleń faktycznych w oparciu o niewiarygodne dowody w postaci kserokopii faktur, niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku odnośnie czynu przypisanego w punkcie 1 wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od jego dokonania oraz przyznanie oskarżonemu od Skarbu Państwa zwrotu wydatków poniesionych przez niego w związku z ustanowieniem w sprawie obrońcy z wyboru, względnie o uchylenie w zaskarżonym zakresie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto obrońca wniósł również o przyznanie oskarżonemu od Skarbu Państwa zwrotu wydatków poniesionych przez niego w związku z ustanowieniem obrońcy z wyboru w postępowaniu przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy zainicjowana kontrolą instancyjną, która doprowadziła do ustalenia, że odnośnie zaskarżonej części wyroku, to jest występkę przypisanego H. S. w punkcie 1 zaskarżonego wyroku i orzeczenia o zasądzeniu kosztów postępowania zawartego w punkcie 5 zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. polegająca na rozpoznaniu sprawy w postępowaniu sądowym pomimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Akt oskarżenia przeciwko H. S. został wniesiony przez podmiot do tego nieuprawniony. Od dnia 1 lipca 2015 roku finansowy organ postępowania przygotowawczego nie jest już bowiem uprawniony samodzielnie wnosić akt oskarżenia w każdej sprawie, tak jak to przewidywał do dnia 30 czerwca 2015 roku w brzmieniu obowiązującym do tej daty art. 155 § 1 k.k.s. Zgodnie z treścią art. 155 § 1 i 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku w sprawie o przestępstwo skarbowe, w której finansowy organ postępowania przygotowawczego prowadził dochodzenie objęte nadzorem prokuratora, akt oskarżenia sporządzony przez ten organ może zatwierdzić i wnieść do sądu tylko prokurator. Jedynie w pozostałych sprawach, w których finansowy organ postępowania przygotowawczego prowadził dochodzenie, może on sporządzić akt oskarżenia, wnieść go do właściwego sądu oraz popierać przed tym sądem (art. 155 § 4 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 roku). Podkreślić należy, że objęcie postępowania prowadzonego przez finansowy organ postępowania przygotowawczego przez prokuratora następuje nie tylko w wypadkach określonych w art. 151c § 2 k.k.s., ale również wówczas, gdy dokonuje on na podstawie art. 153 § 1 zd. 3 k.k.s. przedłużenia dochodzenia na okres powyżej 6 miesięcy w sprawie o przestępstwo skarbowe, prowadzone przez finansowy organ postępowania przygotowawczego i nadzorowane przez organ nadrzędny nad tym organem. Stanowisko takie zajął wprost Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 28 stycznia 2016 r. I KZP 13/15 OSNKW 2016/3/17, w której uzasadnieniu wskazał, iż określone w obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku przepisie art. 151c § 2 k.k.s. przypadki, w jakich prokurator przejmuje nadzór nad dochodzeniem organów finansowych, nie są

jedynymi, w których nadzór ów się realizuje i to pomimo, że jednocześnie w art. 151a § 3 k.k.s. wskazano, iż w wypadkach innych niż wymienione w jego § 2, nadzór nad dochodzeniem prowadzonym przez organy finansowe w sprawach o przestępstwa skarbowe należy do finansowych organów nadrzędnych. Zdaniem Sądu Najwyższego nie oznacza to, że z innych przepisów kodeksu karnego skarbowego nie wynikają dodatkowe sytuacje, w których organ ów traci swoje uprawnienia nadzorcze. Przewidują one również, i odrębnie, prokuratorski nadzór w określonych w nich okolicznościach. Do takich przepisów zaliczył Sąd Najwyższy właśnie art. 153 § 1 zd. 3 k.k.s., który ze swej istoty, jako regulujący kwestię przedłużania przez właściwego prokuratora dochodzenia prowadzonego przez podmioty inne niż ten organ, a więc podejmowania czynności nadzorczej, powoduje tym samym – podobnie jak ma to miejsce na gruncie powszechnej procedury karnej – że podmiot przedłużający postępowanie obejmuje je jednocześnie przez tą decyzję swoim nadzorem. Nadzór ten, mający swą podstawę we wskazanym art. 153 § 1 zd. 3 k.k.s., jest zatem też nadzorem z mocy prawa. W konsekwencji przedłużenie przez prokuratora czasu trwania dochodzenia, jako powodujące, że jest ono kontynuowane już pod jego nadzorem, oznacza także, iż obecnie – stosownie do art. 155 § 1 – 3 k.k.s. – to do niego wówczas, a nie do organu finansowego, prowadzącego postępowanie przygotowawcze, należy również wnoszenie aktu oskarżenia, jak i jego surogatów wskazanych w tych przepisach.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy zauważania wymaga, że po przeprowadzeniu dochodzenia, pierwotnie akt oskarżenia przeciwko H. S. został wniesiony w dniu 14 marca 2014 roku, a więc jeszcze w stanie prawnym obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie 1 lipca 2015 roku. Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2015 roku (k. 403) Sąd Rejonowy w Zawierciu, na podstawie art. 345 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., zwrócił jednak sprawę oskarżycielowi publicznemu – Urzędowi Skarbowemu w Z. w celu uzupełnienia dochodzenia poprzez wykonanie szeregu czynności wymienionych w sentencji tego orzeczenia. Postanowienie Sądu Rejonowego zostało następnie utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 26 lutego 2015 roku (k. 429 – 430). W dalszym toku postępowania, prowadzone przez Urząd Celný dochodzenie było kolejno przedłużane postanowieniami Prokuratora z dnia 8 kwietnia 2015 roku (k. 451), 10 lipca 2015 roku (k. 522) i 13 października 2015 roku (k. 533), ostatecznie do dnia 13 listopada 2015 roku. Po jego zakończeniu, Urząd Skarbowy w Z. wniósł akt oskarżenia. Zarządzeniem z dnia 25 listopada 2015 roku (k. 541) dokonano jego zwrotu z uwagi na braki formalne, którymi był dotknięty. Uzupełniony akt oskarżenia został wniesiony przez Urząd Skarbowy w Z. w dniu 3 grudnia 2015 roku i na jego podstawie doszło do rozpoznania sprawy w postępowaniu przez Sądem I instancji, które zakończyło się wydaniem zaskarżonego obecnie przez obrońcę orzeczenia.

W świetle powyższych okoliczności związanych z tokiem postępowania przygotowawczego w niniejszej sprawie, nie ulega wątpliwości, że zostało ono przedłużone przez prokuratora w związku z jego niezakończeniem w terminie sześciu miesięcy. Przedłużenia te, były dokonywane w oparciu o przepis art. 153 § 1 zd. 3 k.k.s. (w treści postanowień wskazywano jako podstawę art. 153 § 1 k.k.s.). W konsekwencji, należało zatem uznać, że w świetle art. 155 § 1 i 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym począwszy od dnia 1 lipca 2015 roku, Urząd Skarbowy w Z. nie posiadał legitymacji do wniesienia aktu oskarżenia o występki z art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. i nie był w tej sprawie uprawnionym oskarżycielem publicznym.

Mając na względzie wskazane wyżej uwagi, wyrok Sądu Rejonowego w zaskarżonej części, a więc w zakresie czynu z art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. oraz zasądzenia kosztów postępowania to jest w punktach 1 i 5 należało uchylić i postępowanie w tej części umorzyć. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 437 § 2 k.p.k., art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. przy zast. art. 113 § 1 k.k.s. Uchylenie orzeczenia mogło przy tym nastąpić tylko na korzyść H. S. wobec treści przepisu art. 439 § 2 k.p.k. Na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. kosztami procesu za postępowanie w obu instancjach obciążono Skarb Państwa.